

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

СИЛАБУС

ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ
ГІГІЄНА ТА ЕКОЛОГІЯ

(в тому числі профілактика захворювань, організація охорони здоров'я)

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність / освітня програма	222 Медицина ОП "Медицина"
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Форма здобуття освіти	Денна
Семестр (семестри)	4, 11

Загальна інформація	
Кафедра	Громадського здоров'я та мікробіології
	д.б.н., проф. Баєва О.В.
	м. Київ Харківське шосе 121
	e-mail: hygiene@kmu.edu.ua Сайт кафедри: https://sites.google.com/kmu.edu.ua/microbiology
Викладач (викладачі)	Махнюк Валентина Михайлівна, доктор медичних наук, професор, професор кафедри v.makhniuk@kmu.edu.ua 067-685-17-62 Мотрук Ірина Іллівна, кандидат біологічних наук, доцент i.shpak@kmu.edu.ua Тарасова Наталія Михайлівна, старший викладач кафедри n.tarasova@kmu.edu.ua +38 (063)9382897
Профайл викладача	https://docs.google.com/presentation/d/1qx-mKmXsHZGsFlQw7in5HobwAfCjvDx7/edit#slide=id.p1
Консультації	Консультації проводяться викладачем, який закріплений за академічною групою відповідно до розподілу педагогічного навантаження.

Загальна характеристика освітнього компоненту	
Анотація	Гігієна та екологія - освітній компонент, вивчення якого є обов'язковим у системі підготовки майбутніх лікарів. Професійна підготовка спеціалістів різних медичних фахів (гігієністів, хірургів, акушерів-гінекологів, педіатрів, дерматологів, невропатологів тощо) не може бути якісною і ефективною без глибокого вивчення профілактичних дисциплін. Медична освіти повинна сприяти формуванню у молодого спеціаліста не лише клінічного, а в першу чергу профілактичного, тобто гігієнічного мислення, розуміння ролі чинників навколишнього середовища та соціальних умов життя у виникненні порушень стану здоров'я та захворювань, обґрунтування профілактичних заходів.
Мета та цілі	Мета навчальної дисципліни - вивчення теоретичних основ профілактичної медицини, зокрема гігієни та екології, як наук, які є базисом профілактичної складової професійного світогляду фахівця напряму підготовки «Медицина»; опанування студентами необхідних знань, умінь, дій, цільових завдань, навичок, які відповідають кінцевим цілям вивчення навчальної дисципліни відповідно до ОП.
Вид	Обов'язковий освітній компонент
Передумови (пререквізити) вивчення освітнього компонента	Для успішного опанування цього освітнього компонента здобувач освіти повинен мати ґрунтовні знання фундаментальних освітніх компонентів. Гігієна та екологія як навчальна дисципліна базується на знаннях, одержаних студентами при вивченні соціології та медичної соціології, медичного права, безпеки життєдіяльності; основ біоетики та біобезпеки, фізики, біології, інформатики,

	етики, медичної та загальної хімії, біоорганічної та біологічної хімії, мікробіології та вірусології.			
Постреквізити вивчення освітнього компонента	Освітній компонент «Гігієна та екологія» закладає основи для опанування здобувачем освіти наступних освітніх компонентів: соціальна медицина та громадське здоров'я; охорона праці в галузі; фізіологія, педіатрія, внутрішні хвороби, радіології, інфекційні хвороби, офтальмологія, підготовка офіцерів запасу галузі знань "Охорона здоров'я". Спеціальність "Медицина".			
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Інформаційно-технічне забезпечення освітнього компонента передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наявність персонального комп'ютера або ноутбука для викладача та комп'ютера (смартфона) для здобувачів освіти; - доступ до мережі Інтернет і Wi-Fi; - доступ до університетської електронної пошти (@kmu.edu.ua); - підручники в паперовому та/або електронному форматі; - доступ до науково-метричних баз даних; - доступ до освітнього порталу (силабуси, навчально-методичні матеріали тощо); <p>Матеріально-технічне забезпечення освітнього компонента передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навчальні меблі; - магнітні дошки; - проектори; - навчальні таблиці; - словники; - ілюстративні матеріали. - прилади та обладнання. 			
Методи навчання. Технології навчання. Засоби навчання	<p>Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемно-орієнтований, практичний (робота з приладами під час вивчення факторів навколишнього середовища за методиками), самостійна робота здобувачів освіти.</p> <p>Технології навчання: компетентісно-орієнтоване, інтерактивне та змішане навчання.</p> <p>Цифрові технології: віртуальний анатомічний стіл (3D Organon), VR-технології, електронні атласи та додатки;</p> <p>Інтерактивні технології навчання: - PrExam, DataIsland, Casus, Amboss.</p> <p>Симуляційні технології: - симуляційні тренажери. - манекени.</p> <p>Дистанційні та відео-технології: - відео-матеріали; - онлайн-завдання.</p> <p>Кейс-технології (методу).</p> <p>Засоби навчання: підручники, мультимедійні презентації, відеоматеріали, навчальна платформа університету, тестові завдання.</p>			
Інші вимоги до забезпечення студента	На заняття студенти мають приходити у медичному одязі (халат), шапочці, засоби індивідуального захисту (маска, рукавички), робочий зошит, ноутбук або інший пристрій з підключенням до інтернету (телефон, планшет тощо), мати корпоративну електронну адресу			
Інформація для осіб з особливими освітніми потребами	При наявності особливих освітніх потреб здобувач освіти до початку вивчення цього освітнього компонента має звернутись до завідувача кафедри: Баєва Олена Вікторівна, dr.baieva@kmu.edu.ua			
Обсяг освітнього компонента				
Загальний	Лекції	Практичні/лабораторні/семінари	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
Академічних годин: 120	20	50	50	
Кредитів ЄКТС: 4	4			Проміжний залік/залік

Норми та правила

Правила відвідування занять

Правила відвідування занять здобувачами освіти регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у Приватному вищому навчальному закладі «Київський медичний університет».

У разі викладання освітнього компонента з використанням інформаційно-комунікаційних технологій кожен здобувач освіти має підключатися до Google Classroom та Google Meet через корпоративну електронну адресу (з доменом @kmu.edu.ua).

Правила поведінки та активності на заняттях, вимоги до зовнішнього вигляду та одягу

Здобувач освіти зобов'язаний:

- дотримуватись законодавства України, Статуту та Правил внутрішнього розпорядку Університету, вимог з охорони праці, пожежної безпеки та правил безпеки під час воєнного стану <https://kmu.edu.ua/pravila-bezpeki-pid-chas-voyennogo-stanu/>;
- виконувати вимоги навчального плану, графіку навчального процесу;
- систематично оволодівати знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищувати загальний і культурний рівень;
- у двотижневий термін відпрацьовувати пропущені заняття;
- дбайливо ставитися до власності кафедри та Університету (інвентар, навчальне обладнання, книги, прилади, приміщення), а також до своїх документів (студентського квитка, індивідуального навчального плану тощо);
- дотримуватись норм етики і моралі, не вживати нецензурну лексику, вести себе з честю, утримуватись від дій, які б заважали іншим здобувачам освіти чи працівникам кафедри виконувати свої обов'язки;
- підтримувати чистоту і порядок в приміщеннях та на території кафедри;
- приходити на заняття не пізніше, ніж за 10 хв. до початку;
- знаходитись в Університеті в діловому одязі. На навчальних заняттях здобувач освіти має бути одягнений в медичну форму (медичний халат, хірургічний костюм тощо) та змінне взуття;
- мати чистий одяг та взуття;
- мати зачіску з охайним виглядом, акуратно заправленим під медичну шапочку, чисті руки з коротко підстриженими нігтями. У разі змішаної форми навчання, вводяться додаткові правила:
- здобувач освіти повинен під'єднуватись до занять в охайному одязі;
- у приміщенні, з якого здобувач освіти приєднується до класу через відео зв'язок має бути достатнє освітлення та відсутні зайві відволікаючі звуки.

Дотримання академічної доброчесності для всіх учасників освітнього процесу

Всі учасники освітнього процесу мають дотримуватись Положення про академічну доброчесність у ПВНЗ «Київський медичний університет».

Організація самостійної роботи

Самостійна робота - це вид розумової діяльності, за якої здобувач освіти самостійно (без сторонньої допомоги) опрацьовує навчальний матеріал, тему заняття, вирішує задачу або виконує завдання на основі знань, отриманих з підручників, книг, наукових статей, лекцій і практичних занять. Теми освітнього компонента для самостійного вивчення, передбачені силабусом, виносяться на підсумковий контроль (іспит) або на останнє семестрове заняття згідно із силабусом, а також можуть опрацьовуватися разом із навчальним матеріалом під час проведення практичних / семінарських занять, зокрема включатися до змісту тестової складової практичного заняття.

Оскарження результатів оцінювання

Здобувач освіти у разі незгоди з оцінкою має право оскаржити результати підсумкового оцінювання шляхом подання відповідної заяви на апеляцію відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Приватному вищому навчальному закладі «Київський медичний університет».

Результати вивчення освітнього компоненту (далі - РВОК)

Знання:	Код	Назва
	ЗН1	Засвоїти знання впливу з факторів навколишнього середовища на стан здоров'я різних груп населення.
ЗН2	Знати методи гігієнічної оцінки впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення.	
ЗН3	Знати закони гігієнічної науки та загальні закономірності зв'язку здоров'я з факторами і умовами середовища життєдіяльності людини.	
ЗН4	Засвоїти знання з основ профілактики захворювань інфекційного та неінфекційного походження.	
ЗН5	Знати засади здорового способу життя та основи особистої гігієни.	
ЗН6	Володіти знаннями з методик проведення запобіжного та поточного санітарного нагляду.	
ЗН7	Опанувати знання при організації та проведенні профілактичних заходів у зв'язку розвитком територіальних, адміністративних та виробничих одиниць.	
ЗН8	Володіти знаннями з принципів організації та проведення профілактичних заходів у відповідності до основ чинного законодавства України.	

Вміння:	B1	Вміти проводити аналіз стану навколишнього середовища та впливу його факторів на здоров'я різних груп населення.
	B2	Володіти методикою гігієнічної оцінки впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення.
	B3	Вміти інтерпретувати основні закони гігієнічної науки та встановлювати загальні закономірності зв'язку здоров'я з факторами і умовами середовища життєдіяльності людини.
	B4	Вміти інтерпретувати вплив факторів навколишнього середовища на здоров'я дитячого та дорослого населення.
	B5	Володіти методикою обґрунтування гігієнічних заходів з профілактики захворювань інфекційного походження.
	B6	Володіти методикою обґрунтування гігієнічних заходів з профілактики захворювань у відповідності до основ чинного законодавства України
	B7	Вміти планувати заходи по дотриманню здорового способу життя, особистої гігієни та впроваджувати їх в практику охорони здоров'я.
	B8	Вміти планувати організаційні і змістовні заходи щодо запобіжного та поточного санітарного нагляду.
	B9	Використовувати плани розвитку територіальних, адміністративних та виробничих одиниць з метою узгодження планів проведення профілактичних заходів.
	B10	Використовувати позитивні властивості факторів навколишнього середовища для первинної, вторинної, третинної профілактики загальних захворювань.
	B11	Вміти аналізувати стан навколишнього середовища на підставі інтегральних критеріїв оцінки стану здоров'я населення.
	B12	Володіти методикою обґрунтування проведення профілактичних заходів у відповідності до основ чинного законодавства України.
	B13	Володіти методикою планування заходів організації медичного забезпечення в умовах надзвичайного стану.
Практичні навички:	ПН1	Проводити дослідження параметрів мікроклімату приміщень різного призначення, вимірювати показники мікроклімату, оцінювати комплексний вплив параметрів мікроклімату на теплообмін людини.
	ПН2	Оцінювати за показниками вплив мікроклімату на теплообмін і терморегуляцію організму людини, прогнозувати розвиток патологічних станів.
	ПН3	Обґрунтовувати проведення профілактичних заходів щодо несприятливого впливу мікроклімату приміщень на стан здоров'я людини.
	ПН4	Визначати показники, оцінювати рівень природного і штучного освітлення у приміщенні різного призначення.
	ПН5	Прогнозувати наслідки несприятливої дії освітлення на основні фізіологічні функції зорового аналізатора, здоров'я і працездатність людини.
	ПН6	Складати обґрунтовані рекомендації щодо оптимізації освітлення приміщень та робочих місць з врахуванням характеру зорової роботи та призначення приміщень.
	ПН7	Давати гігієнічну оцінку забрудненню повітря приміщень хімічними сполуками, мікроорганізмами, пилом за результатами досліджень.
	ПН8	Виявляти за ознаками вплив різних концентрацій діоксиду вуглецю на стан здоров'я.
	ПН9	Визначати інтенсивність УФ опромінення, розраховувати еритемну дозу (біодозу), профілактичну дозу
	ПН10	Прогнозувати порушення здоров'я і захворювання, розвиток яких пов'язаний з надлишком або дефіцитом УФ опромінення.
	ПН11	Використовувати джерела УФ опромінення для первинної, вторинної профілактики захворювань за показниками.
	ПН12	Читати лабораторний аналіз води, оцінювати показники, складати висновок про якість питної води при місцевому та централізованому водопостачанні.
	ПН13	Обґрунтовувати можливість захворювань неінфекційного походження (макро- і мікроелементози водного походження).
	ПН14	Розробити комплекс заходів поліпшення якості води з метою профілактики неінфекційних захворювань.

ПН15	Прогнозувати наслідки виникнення інфекційних захворювань, особливості водних епідемій, розробляти заходи з профілактики інфекційних захворювань.
ПН16	Читати аналіз ґрунту та скласти висновок про його санітарний стан.
ПН17	Вивчати та оцінювати харчовий статус людини.
ПН 18	Виявляти та оцінювати ознаки неадекватності харчування індивіда і організованих колективів за соматоскопічними, соматометричними, фізіометричними, клінічними показниками та функціональними тестами.
ПН19	Скадання корекції раціону харчування з метою профілактики аліментарних і аліментарно-залежних захворювань.
ПН20	Планувати організацію профілактичних заходів щодо запобігання виникнення гіповітамінозів та оцінювати її ефективність
ПН21	Отримання результатів гігієнічної експертизи харчових продуктів за органолептичними показникам, результатами лабораторного аналізу, оцінювати їх якість.
ПН22	Визначати фактори ризику щодо запобігання до вживання небезпечних харчових продуктів, планувати заходи профілактики.
ПН23	За результатами гігієнічних досліджень і оцінки якості харчових продуктів прогнозувати виникнення інфекційних, паразитарних захворювань, харчових отруєнь. Обґрунтувати профілактичні заходи.
ПН24	Проводити розслідування харчових отруєнь, документальне оформлення результатів розслідування, форми обліку та звітності.
ПН25	Скадання профілактичних заходів щодо причин харчових отруєнь та їх запобігання.
ПН26	Визначати параметри виробничого мікроклімату за показниками, проводити дослідження повітряного середовища на вміст шкідливих хімічних речовин і пилу, вимірювання виробничого шуму та вібрації.
ПН27	Скадання обґрунтування несприятливого впливу на організм шуму, вібрації, пилу, шкідливих речовин, небезпечних факторів та симптоми зумовленої ними патології.
ПН28	Проводити розслідування випадків гострих та хронічних професійних отруєнь та захворювань.
ПН29	Виявляти та оцінювати ознаки та показники фізіологічних, біохімічних, патофізіологічних реакцій організму на вплив виробничих шкідливостей. Впроваджувати профілактичні заходи.
ПН30	Встановлювати дотримання законодавчих, організаційних засобів, техніки безпеки, протиепідемічного режиму, правил охорони праці та профілактики профзахворювань.
ПН31	Визначати соматоскопічні, соматометричні та фізіометричні показники фізичного розвитку дітей і підлітків.
ПН32	Оцінювати фізичний розвиток дітей і підлітків за сучасними методиками, визначати групу здоров'я дитини за критеріями.
ПН33	Скадання висновків щодо функціональної готовності дитини до навчання у школі за медичними і психофізіологічними критеріями.
ПН34	Розробити профілактичні рекомендації щодо покращання організації навчально-виховного процесу в школі та санітарно-гігієнічних умов перебування учнів у навчальному закладі
ПН35	Запровадити та проводити профілактичні, оздоровчі заходи з охорони здоров'я дитячого населення.
ПН36	Давати гігієнічну оцінку розміщення, обладнання, утримання та експлуатації окремих структурних підрозділів лікувально-профілактичних закладів відповідно до нормативних документів
ПН37	Визначати та оцінювати шкідливі і небезпечні фактори в різних підрозділах лікарняних закладів та їх вплив на здоров'я пацієнтів та медичного персоналу.
ПН38	Обґрунтувати профілактичні заходи щодо умов перебування хворих та праці медичного персоналу в лікувально-профілактичних закладах.
ПН39	Встановлювати дотримання законодавчих та організаційних заходів забезпечення оптимального режиму, гігієнічних умов для хворих в лікарняних стаціонарах та охорони праці медичних працівників.
ПН40	Планувати основні заходи запобігання розповсюдження внутрішньо лікарняних інфекцій (ВЛІ) в умовах лікувально - профілактичного закладу.

	ПН41	Обґрунтувати параметри захисту від зовнішнього опромінення при роботі з джерелами β -, γ - та рентгенівського випромінювання.
	ПН42	Проводити дозиметричний контроль в рентгено-, радіологічних підрозділах лікувальних закладів.
	ПН43	Прогнозувати радіаційну небезпеку для персоналу і пацієнтів лікувальних закладів при застосуванні джерел іонізуючих випромінювань з діагностичною і лікувальною метою.
	ПН44	Обґрунтувати заходи щодо зниженню опромінення медичного персоналу і пацієнтів лікувальних закладів при застосуванні джерел іонізуючих випромінювань з діагностичною і лікувальною метою.
	ПН45	Встановлювати дотримання радіаційної безпеки при роботі з радіонуклідами та іншими джерелами іонізуючих випромінювань у різних галузях медицини відповідно норм радіаційної безпеки (НРБУ-97) і знати основні санітарні правила (ОСПУ) роботи з радіоактивними речовинами та іншими джерелами іонізуючої радіації.
	ПН46	Проводити медичний контроль за розміщенням військових та цивільних формувань у польових умовах, в оборонних і захисних спорудах, оцінювати повноцінність та безпечність харчування, водопостачання формувань в польових умовах при надзвичайних ситуаціях та бойових діях.
	ПН47	Прогнозувати можливість виникнення аліментарних, інфекційних захворювань, гельмінтозів, харчових отруєнь, уражень через їжу отруйними речовинами (ОР), радіоактивними речовинами (РР), бактерійними засобами (БЗ).
	ПН48	Проводити і оцінювати інструментальні дослідження фізичних факторів на обстежуваному об'єкті, відбирати проби для аналізів, читати і оцінювати результати лабораторних досліджень хімічних, біологічних чинників.
	ПН49	Вміти трактувати сучасні принципи організації охорони здоров'я.
	ПН50	Визначати можливості застосування методів статистичного аналізу, інформаційних технологій в медицині.

Вклад РВОК до формування загальних та фахових компетентостей відповідно до Освітньої програми (далі – ОП)			
	Код відповідно ОП	Назва відповідно ОП	РВОК (вказати коди відповідно до попередньої таблиці)
Загальні компетентності	ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях .	ЗН1, ЗН3; В1, В3, В4
	ЗК4	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.	ЗН1, ЗН2, ЗН3; В1, В2, В3, В4;
	ЗК5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	ЗН7, ЗН8; В7, В8, В13
	ЗК6	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	ЗН4, ЗН6; В5, В6, В12
	ЗК12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	ЗН5; В9, В10
Спеціальні (фахові компетентності)	ФК2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	ЗН2, ЗН6; В2, В8; ПН1, ПН4, ПН7, ПН9, ПН12, ПН16, ПН18, ПН21, ПН26, ПН31, ПН32, ПН33, ПН37, ПН38, ПН41, ПН42, ПН47, ПН 48
	ФК 4	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань.	ЗН1, ЗН4; В1, В6; ПН27, ПН28, ПН30, ПН28, ПН38, ПН39, ПН45;

	ФК5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.	ЗН8; В6; ПН17, ПН18, ПН19, ПН20, ПН22, ПН23, ПН38, ПН39;
	ФК13	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів	ЗН4, ЗН7; В6, В9, В10, В12; ПН45, ПН3, ПН6, ПН511, ПН14, ПН20, ПН25, ПН29, ПН34, ПН35, ПН38, ПН44;
	ФК14	Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.	ЗН4, ЗН8; ПН15, ПН23, ПН24, ПН25, ПН40, ПН47;
	ФК16	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.	ЗН3; В3, В8, В11; ПН21, ПН24, ПН28, ПН30, ПН32, ПН36, ПН49, ПН50;
	ФК17	Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.	ЗН1, ЗН3; В1, В4, В11; ПН2, ПН5, ПН8, ПН10, ПН13, ПН18, ПН27, ПН35, ПН43, ПН49, ПН50;

Вклад РВОК до програмних результатів навчання (ПРН), визначених у ОП

Код ПРН	Назва ПРН	Перелік синдромів та симптомів; захворювань; станів; невідкладних станів; досліджень; медичних маніпуляцій, вказаних у додатках (списках) до ОП	РВОК (вказати коди відповідно до попередньої таблиці)
ПРН1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.	Список 2 (захворювання) III) Хвороби нервової системи 25.Хронічні професійні ураження (вібраційна хвороба, професійні дискінезії) V) Хвороби органів дихання та середостіння: 74.Пневмоконіози X) Хвороби ендокринної системи, розладу харчування та порушення обміну речовин: 153.Гіпотрофія, білково-енергетична недостатність 156.Ендемічний зоб 159.Ожиріння 161. Порушення кальцій-фосфорного обміну, обміну вітаміну D XI) Інфекційні і паразитарні хвороби: 179.Бактеріальні харчові отруєння	ЗН2, ЗН4, ЗН8; В2, В11, В12; ПН24, ПН26, ПН27, ПН29; ЗН1, ЗН4, ЗН8; В2, В6, В10; ПН7, ПН26, ПН27 ЗН2, ЗН4, ЗН8; В2, В11; ПН17, ПН18, ПН19, ПН20; ЗН1, ЗН4; В5, В6, В12;

		181.Ботулізм	ПН22, ПН23, ПН24, ПН25
ПРН2	Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.	Список 2 (захворювання) III) Хвороби нервової системи 25.Хронічні професійні ураження (вібраційна хвороба, професійні дискінезії) V) Хвороби органів дихання та середостіння: 74.Пневмоконіози X) Хвороби ендокринної системи, розладу харчування та порушення обміну речовин: 153.Гіпотрофія, білково-енергетична недостатність 156.Ендемічний зоб 159.Ожиріння 161. Порушення кальцій-фосфорного обміну, обміну вітаміну D XI) Інфекційні і паразитарні хвороби: 179.Бактеріальні харчові отруєння 181.Ботулізм	ЗН2, ЗН4, ЗН8; В2, В11, В12; ПН24, ПН26, ПН27, ПН29; ЗН1, ЗН4, ЗН8; В2, В6, В10; ПН7, ПН26, ПН27 ЗН2, ЗН4, ЗН8; В2, В11;ПН17, ПН18, ПН19, ПН20; ЗН1, ЗН4; В5, В6, В12; ПН22, ПН23, ПН24, ПН25
ПРН3	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.	“_”	ЗН1, ЗН2; В1,В2,В11,В12; ПН49,ПН50;
ПРН5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.	Список 4 (лабораторні та інструментальні дослідження) 25. Дослідження внутрішнього середовища приміщень (показників мікроклімату, природного та штучного освітлення, бактеріологічного та хімічного забруднення повітря). 43.Хімічні та бактеріологічні дослідження зовнішнього середовища людини (атмосферного повітря, водойм, ґрунту).	ЗН1, ЗН2; В1,В2,В3; В4; ПН1,ПН2,ПН3,ПН4; ПН5, ПН6,ПН7, ПН8, ПН26; ЗН1, ЗН2,ЗН4, ЗН6,ЗН8; В1, В2, В8, В12; ПН12,ПН16; ЗН2, ЗН8; В9, В12;

		<p>45.Вимірювання випромінювань (звукового, вібраційного, іонізуючого), індивідуальна радіометрія.</p> <p>56.Хімічне, органолептичне, бактеріологічне дослідження продуктів харчування та питної води.</p> <p>58.Вимірювання ергономічних показників важкості та напруженості праці.</p>	<p>ПН27, ПН42,ПН43; ПН47;</p> <p>ЗН2,ЗН4, ЗН8; В1, В2,В4,В5;ПН9,ПН28,ПН12,ПН21, ПН22,ПН46;</p> <p>ЗН2,ЗН7, ЗН8; В9, В12; ПН29,ПН30;</p>
ПРН 10	<p>Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.</p>	<p>Список 2 (захворювання) III) Хвороби нервової системи 25.Хронічні професійні ураження (вібраційна хвороба, професійні дискінезії)</p> <p>V) Хвороби органів дихання та середостіння: 74.Пневмоконіози</p> <p>X) Хвороби ендокринної системи, розладу харчування та порушення обміну речовин: 153.Гіпотрофія, білково-енергетична недостатність 156.Ендемічний зоб 159.Ожиріння 161. Порушення кальцій-фосфорного обміну, обміну вітаміну D</p> <p>XI) Інфекційні і паразитарні хвороби: 179.Бактеріальні харчові отруєння 181.Ботулізм</p>	<p>ЗН2, ЗН4, ЗН8; В2, В11, В12; ПН24, ПН26, ПН27, ПН29;</p> <p>ЗН1, ЗН4, ЗН8; В2, В6, В10; ПН7, ПН26, ПН27</p> <p>ЗН2, ЗН4, ЗН8; В2, В11;ПН17, ПН18, ПН19, ПН20;</p> <p>ЗН1, ЗН4; В5, В6, В12; ПН22, ПН23, ПН24, ПН25</p>
ПРН18	<p>Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.</p>	<p>Список 2 (захворювання) III) Хвороби нервової системи 25.Хронічні професійні ураження (вібраційна хвороба, професійні дискінезії)</p> <p>V) Хвороби органів дихання та середостіння: 74.Пневмоконіози</p>	<p>ЗН2, ЗН4, ЗН8; В2, В11, В12; ПН24, ПН26, ПН27, ПН29;</p> <p>ЗН1, ЗН4, ЗН8; В2, В6, В10; ПН7, ПН26, ПН27</p>

<p>ПРН19</p>	<p>Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.</p>	<p>Список 2 (захворювання) III) Хвороби нервової системи 25.Хронічні професійні ураження (вібраційна хвороба, професійні дискінезії) V) Хвороби органів дихання та середостіння: 74.Пневмоконіози X) Хвороби ендокринної системи, розладу харчування та порушення обміну речовин: 153.Гіпотрофія, білково-енергетична недостатність 156. Ендемічний зоб 159. Ожиріння 161. Порушення кальцій-фосфорного обміну, обміну вітаміну D XI) Інфекційні і паразитарні хвороби: 179.Бактеріальні харчові отруєння 181.Ботулізм Список 3 (невідкладні стани) 13. гострі радіаційні та хімічні ураження, в т.ч. у польових умовах та при надзвичайних станах</p>	<p>ЗН2, ЗН4, ЗН8; В2, В11, В12; ПН11, ПН32, ПН40, ПН53 ЗН1, ЗН4, ЗН8; В2, В6, В10; ПН1, ПН24, ПН36 ЗН2, ЗН4, ЗН8; В2, В11; ПН7, ПН8, ПН29, ПН49; ЗН1, ЗН4; В5, В6, В12; ПН10, ПН31, ПН40, ПН52 ЗН1; В2, В13;ПН35;</p>
<p>ПРН20</p>	<p>Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань.</p>	<p>Список 2 (захворювання) III) Хвороби нервової системи 25.Хронічні професійні ураження (вібраційна хвороба, професійні дискінезії) V) Хвороби органів дихання та середостіння: 74.Пневмоконіози X) Хвороби ендокринної системи, розладу харчування та порушення обміну речовин: 153.Гіпотрофія, білково-енергетична недостатність 156. Ендемічний зоб 159.Ожиріння 161. Порушення кальцій-фосфорного обміну, обміну вітаміну D XI) Інфекційні і паразитарні хвороби: 179.Бактеріальні харчові отруєння 181.Ботулізм</p>	<p>ЗН2, ЗН4, ЗН8; В2, В11, В12; ПН11, ПН32, ПН40, ПН53 ЗН1, ЗН4, ЗН8; В2, В6, В10; ПН1, ПН24, ПН36 ЗН2, ЗН4, ЗН8; В2, В11; ПН7, ПН8, ПН29, ПН49 ЗН1, ЗН4; В5, В6, В12; ПН10, ПН31, ПН40, ПН52</p>

		Список 3 (невідкладні стани) 13. гострі радіаційні та хімічні ураження, в т.ч. у польових умовах та при надзвичайних станах	ЗН1; В2, В13; ПН35;
ПРН23	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.	Список 2 (захворювання) III) Хвороби нервової системи 25.Хронічні професійні ураження (вібраційна хвороба, професійні дискінезії) V) Хвороби органів дихання та середостіння: 74.Пневмоконіози X) Хвороби ендокринної системи, розладу харчування та порушення обміну речовин: 153.Гіпотрофія, білково-енергетична недостатність 156.Ендемічний зоб 159.Ожиріння 161. Порушення кальцій-фосфорного обміну, обміну вітаміну D XI) Інфекційні і паразитарні хвороби: 179.Бактеріальні харчові отруєння 181.Ботулізм	ЗН2, ЗН4, ЗН8; В2, В11, В12; ПН24, ПН26, ПН27, ПН29; ЗН1, ЗН4, ЗН8; В2, В6, В10; ПН7, ПН26, ПН27 ЗН2, ЗН4, ЗН8; В2, В11; ПН17, ПН18, ПН19, ПН20; ЗН1, ЗН4; В5, В6, В12; ПН22, ПН23, ПН24, ПН25
ПРН24	Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	Список 3 (невідкладні стани) 13. гострі радіаційні та хімічні ураження, в т.ч. у польових умовах та при надзвичайних станах	ЗН1; В2, В13; ПН46, ПН47
ПРН25	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.		ЗН2, ЗН3, ЗН7, ЗН8; В1, В3, В4, В11; ПН49, ПН50;
ПРН28	Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.		ЗН2, ЗН3, ЗН7, ЗН8; В1, В3, В4, В11; ПН49, ПН50;

Схема організації освітнього компонента

Лекційний блок

№ з/п	Тема лекції	Кількість годин
4 семестр		
1.	Гігієна та екологія як науки. Визначення гігієни, її мета, завдання, зміст, зв'язок з іншими науками. Навколишнє середовище та здоров'я людини.	2
2	Біосфера, її структура. Гігієнічне значення сонячної радіації, клімату, погоди, їх вплив на здоров'я населення. Акліматизація, геліометеотропні реакції та їх профілактика.	2
3	Гігієна населених місць. Гігієна житла, мікроклімату, опалення, вентиляції, природного та штучного освітлення.	2
4	Вода як фактор здоров'я, її гігієнічне та епідеміологічне значення. Джерела та системи водопостачання. Організація питного водопостачання, норми споживання води. Державні стандарти якості питної води джерел господарсько-питного водопостачання.	2
5	Гігієна харчування, його фізіологічні та гігієнічні основи. Харчування як фактор здоров'я, теорії харчування, функції харчових речовин. Наукові основи раціонального харчування.	2
6	Фізіолого-гігієнічне значення нутрієнтів, їх характеристика. Аліментарно – обумовленні захворювання, їх профілактика. Харчові отруєння. Класифікація. Методика розслідування випадків харчових отруєнь та їх профілактика.	2
7	Гігієна та фізіологія праці. Класифікація шкідливих факторів трудового процесу та виробничого середовища. Професійні захворювання та отруєння, загальні заходи їх профілактики. Санітарне законодавство в галузі охорони праці. Особливості гігієни праці медичних працівників різного фаху.	2
8	Гігієна дітей та підлітків. Основні закономірності росту і розвитку дитячого організму. Методи оцінки стану здоров'я та фізичного розвитку дітей і підлітків. Гігієнічні основи планування та улаштування навчальних закладів. Гігієнічна оцінка режиму дня та навчально-виховного процесу дітей різних вікових груп. Гігієна трудового та фізичного виховання і навчання дітей та підлітків.	2
9	Гігієна лікувально-профілактичних закладів, їх планування та устаткування. Сучасні проблеми лікарняного будівництва. Гігієнічні заходи оптимізації умов перебування хворих у лікувальних установах. Профілактика внутрішньолікарняних інфекцій.	2
10	Іонізуюче випромінювання як чинник навколишнього середовища та виробнича шкідливість. Гігієнічне нормування іонізуючих випромінювань як основа протирадіаційного захисту. Променеві ураження організму та умови їх виникнення.	2

Практичні / семінарські

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
4 семестру		

1	Принципи академічної доброчесності та переваги чесного навчання. Місце і значення гігієни в системі медичних наук та практичній діяльності лікаря. Методи гігієнічних досліджень.	2
2	Методи визначення інтенсивності ультрафіолетового випромінювання та використання його з метою профілактики захворювань і санації повітряного середовища.	2
3	Методика визначення та гігієнічна оцінка природного і штучного освітлення приміщень.	2
4	Методика визначення та гігієнічна оцінка температурно - вологісного режиму, швидкості руху повітря. Гігієнічної оцінки комплексного впливу параметрів мікроклімату на теплообмін людини.	2
5	Методика визначення концентрації CO ₂ та окиснюваності повітря як показників антропогенного забруднення повітря. Вентиляція приміщень.	2
6	Методика оцінки якості питної води за даними санітарного обстеження систем водопостачання та результатами лабораторного аналізу проб води.	2
7	Методи і засоби очистки, знезараження води при централізованому і децентралізованому водопостачанні.	2
8	Методика вивчення та оцінки харчового статусу людини.	2
9	Методика розрахунку енерговитрат людини та її потреб у харчових речовинах, оцінки адекватності харчування за меню-розкладкою.	2
10	Методи медичного контролю за забезпеченням організму вітамінами.	2
11	Методика експертної оцінки харчових продуктів і готових страв за результатами їх лабораторного аналізу.	2
12	Методика розслідування випадків харчових отруєнь.	2
13	Методика гігієнічної оцінки небезпечних і шкідливих факторів виробничого середовища та реакції організму на їх вплив.	2
14	Методика визначення важкості та напруженості праці з метою профілактики перевтоми та підвищення працездатності.	2
15	Методика визначення та гігієнічна оцінка запиленості повітря виробничого середовища. Пневмоконіози, їх класифікація.	2
	Підсумковий контроль. Проміжний залік.	
11 семестру		
1	Фізичний розвиток як важливий критерій оцінки стану здоров'я. Методи оцінки фізичного розвитку дітей і підлітків.	2
2	Критерії оцінки та показники здоров'я дітей і підлітків. Методика комплексної оцінки стану здоров'я дітей і підлітків.	2
3	Методи вивчення вікових психофізіологічних особливостей дітей та підлітків. Гігієнічна оцінка навчально-виховного процесу дітей різних вікових груп.	2
4	Методика гігієнічної оцінки устаткування та утримання навчально-виховних закладів для дітей та підлітків.	2
5	Гігієнічна оцінка розміщення, планування та експлуатації окремих структурних підрозділів лікувально - профілактичних закладів.	2

6	Гігієнічна оцінка умов перебування хворих в лікувально-профілактичних закладах. Організація харчування.	2
7	Сучасні проблеми внутрішньолікарняної інфекції та комплекс гігієнічних заходів по її профілактики.	2
8	Методи та засоби радіаційного контролю, захист працюючих з джерелами іонізуючих випромінювань та населення в місцях його проживання.	2
9	Гігієнічна оцінка протирадіаційного захисту персоналу і радіаційної безпеки пацієнтів при застосуванні радіонуклідів та інших джерел іонізуючих випромінювань в лікувальних закладах.	2
10	Організація і проведення санітарного нагляду за польовим розміщенням, водопостачанням, повноцінністю та безпечністю харчування цивільних формувань та населення при надзвичайних ситуаціях.	2
	Підсумковий контроль. Залік.	

Самостійна робота (СР)		
№ п/п	Вид СР	Рекомендований розподіл відсотків кількості годин, відведених на СР
1	Підготовка до аудиторних занять (опрацювання теоретичного матеріалу, робота з навчальною літературою, методичними рекомендаціями, робочими зошитами тощо)	40%
2	Тестування на платформі PrExam	10%
3	Підготовка до підсумкового контролю	20%
4	Опрацювання тем освітнього компонента, які передбачені для самостійного вивчення.	30%
Теми освітнього компонента для самостійного вивчення		
№ п/п	Тема	
1	Історія виникнення, основні етапи розвитку та сучасний стан гігієни.	
2	Поняття про гігієнічний норматив та принципи гігієнічного нормування.	
3	Гігієнічне значення складових біосфери (атмосфери, гідросфери, літосфери). Екосистеми	
4	Гігієнічне значення клімату, погоди, їх вплив на здоров'я населення.	
5	Методика гігієнічна оцінка комплексного впливу параметрів мікроклімату на теплообмін людини	
6	Проблема макро- і мікроелементозів водного походження. Ендемічні захворювання як гігієнічна проблема, їх профілактика.	
7	Методика гігієнічної оцінки ґрунту. Поняття про біогеохімічні провінції. Геохімічна, геоендемічна характеристика ґрунтів.	
8	Харчові продукти, їх класифікація, фізіолого-гігієнічне значення нутрієнтів, харчова та біологічна цінність.	

9	Аліментарні та аліментарно-обумовлені захворювання, їх класифікація, етіологія, основні принципи профілактики.
10	Методика розслідування випадків професійних захворювань та отруєнь. Попередні та періодичні медичні огляди як заходи їх профілактики.
11	Методика гігієнічного контролю за організацією фізичного виховання та трудового навчання дітей і підлітків. Лікарсько-професійна консультація та медичний професійний відбір підлітків в умовах навчального закладу та поліклініки.
12	Професійні шкідливості та гігієна праці медичного працівників лікарняних відділень різного профілю (поліклініки, приймальних, соматичних, хірургічних, інфекційних, рентген-радіологічних, фізіотерапевтичних та інших).
13	Розрахункові методи оцінки радіаційної безпеки та параметрів захисту від зовнішнього опромінення.
14	Гігієнічні аспекти проживання населення на територіях з підвищеними рівнями радіоактивного забруднення.
15	Організація та проведення санітарного нагляду за польовим розміщенням цивільних формувань та населення в умовах надзвичайних ситуацій.
16	Організація і проведення санітарного нагляду за умовами праці ліквідаторів наслідків надзвичайних ситуацій.
17	Наукові основи медичної біоритмології та хроногієни

Використання платформи PrExam при вивченні освітнього компонента та при підготовці до складання ЄДКІ	
Умови допуску до підсумкового контролю та ЄДКІ	<p>На кожному практичному занятті здобувач освіти зобов'язаний пройти тестування на освітній платформі PrExam за відповідною темою заняття.</p> <p>Критерій «склав» для тесту за відповідною темою складає 85% правильних відповідей.</p> <p>До підсумкового контролю та ЄДКІ допускається здобувач освіти який не має пропущених та невідпрацьованих занять та у якого середнє арифметичне оцінок складає не менше, ніж 3.0 (допускається наявність не більше 10% негативних оцінок («2») від загальної кількості занять).</p>
Вимоги до роботи на платформі PrExam	Здобувач освіти має бути зареєстрованим користувачем платформи PrExam https://prexam.kmu.edu.ua/ . Платформа використовується для тестування здобувачів освіти з тем освітнього компонента, проведення екзаменаційного тестування та підготовки до першого та другого етапів ЄДКІ.
Підготовка до першого та другого етапів ЄДКІ: Крок 1; іспит з англійської мови професійного спрямування; Крок 2.	<p>Здобувачі мають використовувати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бази тестів на платформі PrExam https://prexam.kmu.edu.ua/; - освітній модуль ДНП «Центр тестування» https://test.testcentr.org.ua/.
Підготовка до другого етапу ЄДКІ: об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспиту (ОСП(К)І)	Не передбачено
Система оцінювання	

Оцінювання поточної успішності здобувача освіти здійснюється на кожному занятті шляхом виставлення до журналу академічної успішності оцінки за 4 бальною шкалою (5,4,3,2).

Оцінка за практичне заняття складається з наступних компонентів:

- тестовий контроль на платформі PrExam: 0 або 1 балів, де «склав» - 1 бал, «не склав» – 0 балів;
- теоретична частина: 0, 1, 2 балів;
- практична частина: 0, 1, 2 балів.

Рекомендований регламент проведення та критерії оцінювання поточної успішності

Теоретична частина		Практична частина (виконання практичних навичок, маніпуляцій, вирішення ситуаційних задач, робота з робочим зошитом тощо)		Тестовий контроль на платформі PrExam	
Бал	Дескриптор	Бал	Дескриптор	Бал	Дескриптор
2	Здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом і термінологією. Правильно та змістовно висловлює свої думки, дає вичерпні точні відповіді на поставлені запитання	2	Безпомилково виконує практичні навички, маніпуляції, розв'язує поставлені задачі.	1	Тестові завдання складені на 85-100%
1	Здобувач освіти має ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, але допускає неточності, окремі помилки у формулюванні відповідей. Не може викласти думку, але на запитання з підказками відповідає правильно.	1	Під час виконання практичних навичок, маніпуляцій, розв'язування поставлених задач допускає помилки.		
0	Здобувач освіти має прогалини в знаннях з теми. Замість чіткого змістовного визначення пояснює матеріал на побутовому рівні. Не наводить приклади.	0	Під час виконання практичних навичок, маніпуляцій, розв'язування поставлених задач допускає значні та критичні помилки.	0	Тестові завдання складені менше ніж на 85%

Форма контролю «Проміжний залік»:

Якщо освітній компонент вивчається протягом декількох семестрів, то всі семестри, окрім останнього завершується формою контролю – «Проміжний залік» (вивчення освітнього компонента продовжить у наступних семестрах), тоді підраховується середнє арифметичне з оцінок за кожне заняття, і конвертується у 200-бальну шкалу, після чого результат фіксується в журналі академічної успішності. У відомості обліку успішності проставляється запис: «зараховано» (або «не зараховано») та набрані здобувачем освіти бали за 200-бальною шкалою. «Зараховано» виставляється здобувачу освіти, який не має пропущених та невідпрацьованих занять та у якого середнє арифметичне оцінок за поточну успішність не менше, ніж 3,0 (допускається наявність не більше 10% негативних оцінок («2») від загальної кількості занять), що відповідає 120 балам згідно 200-бальної шкали. Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин, кредитів та оцінкою за освітній компонент. В індивідуальний навчальний план та відомість викладач вносить оцінку у день складання проміжного заліку. «Не зараховано» виставляється здобувачу освіти, який має невідпрацьовані пропущені заняття та/або середнє арифметичне всіх оцінок за кожне заняття менше ніж 3,0. Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин (кредитів), набраних балів.

Оцінювання	Складові	Середнє арифметичне з оцінок за кожне заняття	Конвертація у 200-бальну шкалу*	Зараховано/Не зараховано
Поточна успішність	Аудиторні заняття (лабораторні, семінарські, практичні заняття, самостійна робота)	5,0	200	Зараховано
		4.0-4.99	160-199	Зараховано
		3.0-3.99	120-159	Зараховано
		0-2.99	0-119	Не зараховано

*відповідно до таблиці «Шкала перерахунку оцінок за поточну успішність за чотирибальною системою у 200-бальну систему оцінювання для освітніх компонентів, що закінчуються проміжним заліком/заліком»

Форма контролю «Залік» (освітній компонент вивчається протягом декількох семестрів семестру):

Якщо освітній компонент вивчається протягом декількох семестрів і завершується формою контролю – «залік», тоді підраховується середнє арифметичне з оцінок за кожний проміжний залік попередніх семестрів та останнього семестру і конвертується у 200-бальну шкалу та в оцінку ECTS, в яких вивчається освітній компонент, після чого результат фіксується в журналі академічної успішності. У відомості обліку успішності (останній семестр вивчення освітнього компонента) проставляються набрані здобувачем освіти бали за 200-бальною системою

оцінювання та оцінка в системі ECTS, загальна кількість годин за освітній компонент (всі семестри вивчення) та семестри в яких вивчався освітній компонент. Оцінка А, В, С, D, Е виставляється здобувачу освіти, який не має пропущених та невідпрацьованих занять та у якого середнє арифметичне оцінок за поточну успішність не менше, ніж 3.0 (допускається наявність не більше 10% негативних оцінок («2») від загальної кількості занять), що відповідає 120 балам згідно 200-бальної шкали. Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин, кредитів та оцінкою за освітній компонент за шкалою ECTS. В відомість викладач вносить оцінку у день складання заліку.

Fx* - виставляється здобувачу освіти якщо:

- кількість «нб» (з неповажної причини) або «2» НЕ перевищує 50% від загальної кількості оцінок за поточну успішність;
- Якщо здобувач освіти не склав іспит (отримав менше 50 балів).

F** - виставляється здобувачу освіти якщо:

- кількість «нб» (з неповажної причини) або «2» - 50% та більше від загальної кількості оцінок за поточну успішність;
- якщо здобувач освіти тричі не склав підсумковий контроль.

Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин (кредитів), набраних балів.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача вищої освіти.

Бали за індивідуальну роботу (завдання) зараховуються здобувачу освіти лише за умови успішного виконання, захисту, оприлюднення та документального підтвердження виконаної роботи. Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значимості, але становить не більше 12 балів (Визначено Положенням про організацію освітнього процесу), які додаються до підсумкової оцінки з освітнього компонента за рішенням завідувача кафедри. При цьому, максимальна сума балів, яку може отримати здобувач освіти за освітній компонент, не перевищує 200 балів. Індивідуальні бали за різні види діяльності не додаються і не сумуються.

Оцінювання	Складові	Середнє арифметичне з оцінок за кожне заняття всіх семестрів	Конвертація у 200-бальну шкалу	Оцінка ECTS з освітнього компонента
Поточна успішність	Аудиторні заняття (лабораторні, семінарські, практичні заняття, самостійна робота)	5	200	А (зараховано)
		4.0-4.99	160-199	В, С (зараховано)
		3.0-3.99	120-159	Д, Е (зараховано)
		0-2.99	0-119	Fx, F (не зараховано)

*відповідно до таблиці «Шкала перерахунку оцінок за поточну успішність за чотирибальною системою у 200-бальну систему оцінювання для освітніх компонентів, що закінчуються проміжним заліком/заліком»

Система оцінювання / Grading system

Бали за шкалою Університету / University grading scale	Оцінка ECTS / ECTS grade	Дескриптор / Descriptor	Зарахування кредитів / Awarding of credits
180 - 200	A	Відмінно / Excellent	Зараховано / Passed
170 - 179	B	Дуже добре / Very Good	
160 - 169	C	Добре / Good	
141 - 159	D	Задовільно / Satisfactory	
120 - 140	E	Достатньо / Sufficiently	

100 - 119	Fx	Незадовільно - з можливістю повторного складання підсумкового контролю / Unsatisfactory with possible re-passing of final assessment	Не зараховано / Failed
1 - 99	F	Незадовільно - з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / Unsatisfactory with the mandatory repeated study of discipline	

Інформаційні ресурси	
Основна література	<p>Гігієна та екологія: підручник для здобувачів освіти закладів вищої медичної освіти /В. Г. Бардов, С.Т. Омельчук, Н.В. Мережкіна [та ін.] ; за заг. ред, В.Г. Бардова – Вінниця : Нова книга, 2020. – 472 с.</p> <p>https://drive.google.com/drive/folders/1PEbjA084pWWMt226-JkXxSIByVAv3Oh9</p>
Допоміжна література	<p>1. Медицина надзвичайних ситуацій : підруч. для студ. вищ. мед. навч. заклад. / Чаплик В. В., Олійник П. В., Омельчук С. Т. - 2-ге вид., доповн., переробл. - Вінниця : Нова Книга, 2021. - 352 с.</p> <p>2. Охорона праці: підручник \ О.П. Яворовський, І.В. Сергета, Ю.О. Паустовський, В.І. Зенкіна та ін. за загал. ред. акад. НАМНУ О.П. Яворовського – К. ВСВ «Медицина» 2021 – 488 с.</p> <p>3. Військова гігієна : навч. посібник / авт. кол. М. Г. Щербань, Е. М. Хорошун, В. А. Капустник, В. В. М'ясоєдов та ін. – Харків : ХНМУ, 2022. – 218 с.</p> <p>https://drive.google.com/drive/folders/1jEfTb2qb7fC_CuVBB5nIXcfbeVkf00WS</p> <p>1.V.M. Makhniuk, I.S. Rudenko, N.M. Tarasova, G.V. Klimenko Compliance with state regulation of economic activities for sanitary protection of water facilities in Ukraine by eu directives: ecological and hygienic, architectural-planning and legal aspects. Scientific publication “Hygiene and ecology in state regulation of urban planning”/ edited by the corresponding member of NAMS of Ukraine N.S. Polky. - Kyiv: "Medinform", 2020.- С.63-79</p> <p>2. V.M. Makhniuk, O.O. Polka,V.V. Chorna,G.V. Klimenko,N.M. Tarasova Research of the factors influencing the health of rural and urban schoolchildren studying at secondary educational institutions by sanitary-hygienic indicators. Scientific publication “Hygiene and ecology in state regulation of urban planning”, / edited by the corresponding member of NAMS of Ukraine N.S. Polky. - Kyiv: "Medinform", 2020. - С.97-117</p> <p>3. Махнюк В.М., Баєва О.В., Хальота І.Б., Шпак І.І., Махнюк В.В., Павленко Н.П., Могильний С.М. До питання оцінки поширення захворювань, спричинених медико-соціальними проблемами // Довкілля та здоров'я. 2025. Вип. 1 (114). С. 71-77. DOI: https://doi.org/10.32402/dovkil2025.01.071</p> <p>4. Махнюк В.М., Васильєва О.І., Плащенко Є.М., Махнюк В.В. Державне регулювання унормування водоспоживання населення як складової рівноправного доступу до питної води в Україні та ЄС // «Суспільство та національні інтереси»: журнал. 2025. № 7(15) 2025. 687 с.С. 420-448. URL: https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-7(15)-420-448.</p> <p>5. Очеретяна Г.В., Махнюк В.М., Чорна В.В., Горваль А.К., Клименко Г.В. Нормативно-правове регулювання розміщення вбудованих закладів охорони здоров'я у нежитлових приміщеннях // Довкілля та здоров'я. К., 2020. Вип. 4 (97). С.35-45. DOI: https://doi.org/10.32402/dovkil2020.04.035</p> <p>6. Makhniuk V. M., Pavlenko N. P. SANITARY, EDUCATIONAL, AND TOWN-PLANNING LEGISLATION OF UKRAINE ON ENSURING THE VITAL ACTIVITY FUNCTION</p>

	CONDITIONS IN THE PUPILS AT SCHOOLS: WORLD EXPERIENCE, UKRAINIAN REALITIES AND PROSPECTS // The modern stage of the development of medical education in Ukraine and EU countries : Collective monograph. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2021. 178 p. Collective monograph /Lublin, Poland: 2021/ P.130-148. DOI https://doi.org/10.30525/978-9934-26-090-2-7 .
Перелік питань до підсумкового контролю	https://drive.google.com/drive/folders/14LRkMuUgS53NS66y4MTmwps3YFIAmwZO
Корисні посилання	1. Освітній модуль для підготовки здобувачів до складання ЄДКІ та Крок 3 ДНП «Центр тестування» https://test.testcentr.org.ua/ 2. Державний експертний центр МОЗ України. Галузеві стандарти та клінічні настанови https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/ 3. DataIsland - інноваційний інструмент аналізу різних текстових (навчально-методичних, наукових) даних за допомогою штучного інтелекту на онлайн платформі: https://ua.dataisland.academy/invite-login?code=5a43c3d3759d41caa54eb756b2da2470
Методичні рекомендації кафедри	https://drive.google.com/drive/folders/1ldgAv8MpdQ31BdnJ1_InacHOXq1IWihL
Конспекти (презентації) лекцій	https://drive.google.com/drive/folders/1Z6IlxAOIKn7IEiJEqt-PJncQk49LYx8z
Тематичні сайти	ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМНУ» http://www.health.gov.ua/ Центр громадського здоров'я МОЗ України https://www.phc.org.ua/ Науковий журнал з проблем медичної екології, гігієни, охорони здоров'я та екологічної безпеки «Довкілля та здоров'я» http://www.dovkil-zdorov.kiev.ua/Publ/dovkil.nsf/all/index?opendocument Журнал «Екологія довкілля та безпека життєдіяльності» http://eko.org.ua/ru/magazine/ Журнал «Профілактична медицина» http://duieih.kiev.ua/journals.html Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/visnyk-gigieny/index
Спілки та об'єднання за профілем	ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ГІГІЄНІСТІВ УКРАЇНИ"
Міжнародні ресурси	https://ua.usembassy.gov/uk/tag/%D1%D0%BE%D0%BE%D0%BD/ https://www.gov.uk/world/organisations/british-embassy-kyiv.uk
Зворотний зв'язок	Тарасова Наталія Михайлівна, n.tarasova@kmu.edu.ua

Силабус обговорено та затверджено на засіданні кафедри громадського здоров'я та мікробіології від «08» серпня 2025 р. (протокол №1).